

POSTANOWIENIE

Dnia 27 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Frańczak

w sprawie z odwołania T. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Spółki komandytowej w S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Szczecinie

z udziałem zainteresowanych: M. D., Z. D., A. D., K. N. i M. T.

o podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 27 marca 2025 r.,

zażalenia odwołującej się Spółki na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 21 maja 2024 r., sygn. akt III AUa 118/23,

oddala zażalenie.

[SOP]

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Szczecinie postanowieniem z dnia 21 maja 2024 r. odrzucił skargę kasacyjną odwołującej się T. Spółki z o.o. spółki komandytowej w S. (dalej jako płatnik składek) od wyroku tego Sądu z dnia 23 stycznia 2024 r., oddalającego apelację płatnika składek od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 30 grudnia 2022 r., którym oddalono odwołanie płatnika od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Szczecinie z dnia 3 czerwca 2020 r. w sprawie z udziałem zainteresowanych M. D., Z. D., A. D., K. N. i M. T. o podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne.

W motywach postanowienia Sąd Apelacyjny podniósł, że argumentacja pełnomocnika płatnika składek o rzekomo niemajątkowym charakterze roszczenia jest błędna, gdyż zaskarżona decyzja określa podstawę wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i wskazuje konkretne kwoty. Stosownie do postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 2023 r., II UZ 58/22 (LEX nr 3538233), ustalenie podmiotu zobowiązanego do odprowadzania składek na ubezpieczenia społeczne (płatnika składek) wyklucza możliwość zakwalifikowania sprawy jako sprawy dotyczącej podlegania ubezpieczeniom społecznym, a tym samym skarga kasacyjna jest dopuszczalna w zależności od wartości przedmiotu zaskarżenia. W rezultacie, kiedy spór dotyczy składek na ubezpieczenia społeczne, to nie obejmuje kwestii podlegania ubezpieczeniom społecznym. Zatem wbrew stanowisku skarżącego sprawa ma wymiar majątkowy, możliwy do określenia, co zresztą skarżący uczynił, wyliczając w skardze kasacyjnej wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 11.079 zł. Natomiast stosownie do art. 398² § 1 k.p.c. skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż 50.000 zł, a w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych - niższa niż 10.000 zł. Skoro rozpatrywana sprawa ma charakter majątkowy, a wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa od ustawowego progu wynikającego z tego przepisu, to skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu w myśl art. 398⁶ § 2 k.p.c., jako niedopuszczalna.

Postanowienie Sądu Apelacyjnego zaskarżył zażaleniem w całości imieniem płatnika składek jego fachowy pełnomocnik, wnosząc o uchylenie zaskarżonego postanowienia i zasądzenie od organu rentowego zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz zarzucił naruszenie przepisów prawa procesowego, mających istotny wpływ na wynik sprawy, a to art. 398² § 1 k.p.c.

Uzasadniając zażalenie pełnomocnik odwołał się do „uzasadnienia dopuszczalności skargi kasacyjnej zawartego na stronie 3-4 skargi”, wskazując, że nawet gdyby podzielić argumentację Sądu Apelacyjnego dotyczącą majątkowego charakteru niniejszej sprawy, to jak wynika z treści samego uzasadnienia zaskarżonego postanowienia wartość przedmiotu sporu wynosi kwotę 11.079 zł, a więc przekracza pułap 10.000 zł wskazany w art. 398² § 1 k.p.c. Tym samym

skargę kasacyjną, niezależnie od oceny charakteru sprawy (majątkowa czy niemajątkowa), należy uznać za dopuszczalną.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest bezzasadne, a ponadto nie spełnia podstawowego standardu, wymaganego od środka odwoławczego przedstawianego Sądowi Najwyższemu przez profesjonalnego pełnomocnika.

Po pierwsze, należy zauważyć, że konstrukcja zażalenia nie czyni zadość wyjaśnieniu braku podstaw do odrzucenia skargi kasacyjnej, gdyż żalący się poprzestał na zawarciu w uzasadnieniu zażalenia odesłania do „adekwatnego” fragmentu treści skargi kasacyjnej, tj. do części uzasadnienia dotyczącego jej dopuszczalności. Mimo właściwego dla zażalenia niskiego stopnia sformalizowania, to zarówno ze wskazanych w tym środku zaskarżenia podstaw, a zwłaszcza z jego uzasadnienia, powinna jednak wynikać argumentacja, która pozwala (powinna pozwolić) Sądowi Najwyższemu na przeprowadzenie oceny, czy w konkretnym przypadku prawidłowe było odrzucenie skargi kasacyjnej. Takiej argumentacji w zażaleniu pełnomocnika płatnika składek brak. Po drugie, płatnik składek zdaje się nie dostrzegać, że postanowieniem Sądu Okręgowego z dnia 2 sierpnia 2021 r. doszło do połączenia (na podstawie art. 219 k.p.c.) spraw z odwołań płatnika L. Spółka z o.o. spółka komandytowa (obecnie T. Spółka z o.o. spółka komandytowa w S.) od decyzji organu rentowego z dnia 3 czerwca 2020 r. dotyczących zainteresowanych: M. D., Z. D., A. D., K. N. i M. T. Przy czym pełnomocnik płatnika składek uzupełniając braki formalne apelacji w piśmie procesowym z dnia 27 marca 2023 r. (k. 511 a.s.) wskazał, że wartość przedmiotu zaskarżenia – obliczona jako różnica w wartości składek ustalonych od podstawy przyjętej przez płatnika i podstawy wskazanej przez organ rentowy w zaskarżonych decyzjach wynosi odpowiednio w odniesieniu do: M. D. - 5.264,48 zł, Z. D. – 1.537,28 zł, A. D. – 2.210,29 zł, K. N. – 1.858.07 zł i M. T. – 208,78 zł.

Należy mieć na uwadze, że przedmiot niniejszej sprawy wyznacza decyzja organu rentowego, a ta nie dotyczyła kwestii podlegania ubezpieczeniom społecznym, lecz podstawy wymiaru składek, co zresztą wynika już z treści samego

odwołania, w którym płatnik składek domagał się uznania, iż podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne zainteresowanych z tytułu umowy zlecenia jest zgodna ze składanymi przez niego deklaracjami. Potwierdzają to także zawarte w odwołaniu (a potem też w skardze kasacyjnej) zarzuty naruszenie art. 8 ust. 2a i art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2024 r., poz. 497), a nie przepisów o podleganiu ubezpieczeniom społecznym. Tym samym przedmiotowa sprawa nie mieści się w kategorii spraw o podleganie ubezpieczeniom społecznym. A według cytowanego w zaskarżonym postanowieniu orzecznictwa Sądu Najwyższego, ustalenie podmiotu zobowiązanego do odprowadzania składek na ubezpieczenia społeczne (płatnika składek) wyklucza możliwość zakwalifikowania sprawy jako sprawy dotyczącej podlegania ubezpieczeniom społecznym, a tym samym skarga kasacyjna jest dopuszczalna w zależności od wartości przedmiotu zaskarżenia. Tym samym, jeżeli spór dotyczy składek na ubezpieczenia społeczne, to nie obejmuje sfery podlegania ubezpieczeniom społecznym (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2019 r., I UK 422/18, LEX nr 3019496).

Wobec powyższego ma rację Sąd Apelacyjny wskazując, że dopuszczalność skargi kasacyjnej w sprawach o prawa majątkowe uzależniona jest od wartości przedmiotu zaskarżenia, niezależnie od tego, czy sporne roszczenie dotyczyło ustalenia, ukształtowania, czy świadczenia (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 14 stycznia 2021 r., I USK 16/21, LEX nr 3106017; z dnia 8 grudnia 2020 r., I UK 379/19, LEX nr 3089631). Ponadto żalący się błędnie odwołuje się do wartości przedmiotu sporu pomijając całkowicie przebieg postępowania, które dotyczyło w istocie pięciu zainteresowanych, a więc wartość przedmiotu zaskarżenia jest ustalana w odniesieniu do każdego z nich z osobna, a w każdej z połączonych spraw jest ona niższa niż 10.000 zł, co uzasadnia odrzucenie skargi kasacyjnej.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniono, że w sprawie o ustalenie podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne wartość przedmiotu zaskarżenia (art. 398² § 1 k.p.c.) określa się odrębnie względem każdego ubezpieczonego (zob. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 12 czerwca 2014 r., II UZP 1/14, OSNP 2014 nr 12, poz. 168).

Powyższy pogląd wyraził już Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 25 lutego 2025 r., II UZ 26/24 (niepubl.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

[a.ł.]